

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2265

Vragen van het lid **Van Kent** (SP) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht dat de politie is gestuit op «Roemeense slaven»* (ingezonden 16 februari 2022).

Antwoord van Minister **Van Gennip** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 29 maart 2022).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht: «Invalen in grensregio: politie stuit op «Roemeense slaven» die in Nederlandse slachthuizen werken»¹?

Antwoord 1

Situaties zoals deze zijn onacceptabel en iedere misstand is er één te veel. Het is goed dat de handhavende instanties hier hun werk hebben gedaan en uit het nadere onderzoek zal moeten blijken welke wet- en regelgeving hier mogelijk overtreden is. In het bijzonder ben ik blij dat door de samenwerking van de Nederlandse Arbeidsinspectie met de Duitse instanties de misstanden aan het licht zijn gekomen, omdat we specifiek voor deze situaties de samenwerking met Noordrijn-Westfalen zijn aangegaan. Mijn voorganger heeft hierover concrete afspraken gemaakt en die werpen nu zijn vruchten af.

Vraag 2

Vindt u het onmenselijk dat deze mensen 100 euro per persoon moeten betalen voor een huis met maar één toilet en douche per veertien personen? Zo ja, hoe gaat u er zo snel mogelijk voor zorgen dat dit niet meer voor kan komen?

Antwoord 2

De Nederlandse regels aangaande huurprijzen en kwaliteit van huisvesting gelden niet in Duitsland. Daar gelden vanzelfsprekend de Duitse regels, waaronder regels die zien op fatsoenlijke huisvesting. Op last van de Duitse autoriteiten zijn ten aanzien van de geïnspecteerde onderkomens maatregelen getroffen. Door de samenwerking tussen Nederland en Duitsland probeer ik

¹ De Gelderlander, 14 februari 2022, «Invalen in grensregio: politie stuit op «Roemeense slaven» die in Nederlandse slachthuizen werken» (<https://www.gelderlander.nl/duitsland/invalen-in-grensregio-politie-stuit-op-roemeense-slaven-die-in-nederlandse-slachthuizen-werken-a55c1776/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>)

ervoor te zorgen dat misstanden vroegtijdig worden gedetecteerd en misbruik van de kwetsbare positie van arbeidsmigranten kan worden voorkomen. Uit het artikel van De Gelderlander en de Neue Rhein Zeitung² blijkt dat in Duitsland sinds vorig jaar juli een nieuwe wet van kracht is («Wohnraumstärkungsgesetz»). De verhuurder moet aan lokale overheid melden aan wie men verhuurt en om hoeveel bewoners het gaat. Op basis van dergelijke informatie zijn de gezamenlijke inspecties uitgevoerd.

Vraag 3

Bent u bereid om, vooruitlopend op de uitwerking van de adviezen van het Aanjaagteam Arbeidsmigranten, tussentijds met een verplichting voor verhuur aan arbeidsmigranten van tenminste één kamer, vallend onder het reguliere huurrecht, te komen?

Antwoord 3

In Nederland werkt de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening aan de Wet Goed Verhuurderschap. Dit wetsvoorstel ligt op dit moment ter advies voor aan de Raad van State. De wet geeft gemeenten de mogelijkheid een vergunning in te stellen voor de verhuur aan arbeidsmigranten, waarbij gemeenten als voorwaarde kunnen stellen dat een eigen slaapkamer per arbeidsmigrant wordt aangeboden. Zodra het advies van de Raad van State binnen is, is het voornemen zo snel mogelijk met dit voorstel naar de Tweede Kamer te gaan. Het is niet mogelijk om regels op te leggen aan verhuurders in het buitenland. De Duitse overheid gaat over deze huisvesting en de huisvesting moet aan de regels voldoen die in Duitsland gelden. Door de Duits-Nederlandse samenwerking en het uitwisselen van informatie kunnen we ervoor te zorgen dat misstanden vroegtijdig worden gedetecteerd en misbruik van kwetsbare arbeidsmigranten kan worden voorkomen.

Vraag 4

Wat vindt u ervan dat Nederlandse uitzendbureaus gebruikmaken van de in het artikel aangehaalde constructie waardoor zij meer dan 25% van het loon voor huisvesting kunnen inhouden?

Antwoord 4

De Nederlandse regels aangaande inhoudingen op het minimumloon zijn onverkort van kracht. Wanneer iemand werkt op Nederlands grondgebied, dan gelden ook de regels omtrent de Wet Minimumloon en de regels omtrent inhoudingen. De plaats van huisvesting is daarin niet bepalend.

Vraag 5

Hoe gaat u ervoor zorgen dat de uitzendbureaus die hier verantwoordelijk voor zijn zo hard mogelijk worden aangepakt en deze constructie onmogelijk wordt gemaakt?

Antwoord 5

Juist om te voorkomen dat werkgevers de landsgrens misbruiken om bijvoorbeeld het toezicht te ontlopen, zijn wij de samenwerking met Noordrijn-Westfalen gestart. Het is niet zo dat de Nederlandse regels omzeild kunnen worden, maar toezichthouders moeten met elkaar samenwerken om aan beide kanten van de grens feitelijk te kunnen controleren of de wet- en regelgeving wordt nageleefd. Uitzendbureaus die huisvesting voor arbeidsmigranten aanbieden, kunnen een certificaat van de Stichting Normering Flexwonen (SNF) behalen wanneer ze voldoen aan de norm voor huisvesting. In dat kader is een onderzoek ingesteld naar het betreffende bedrijf.

Vraag 6

Bent u bereid de uitzonderingen op inhouden en verrekenen op het wettelijk minimumloon uitsluitend toe te staan voor reguliere huurcontracten en de andere mogelijkheden uit de wet te schrappen?

² Neue Rhein Zeitung, 14.02.2022 „Erschreckend«: So verwahrlöst leben Emmericher Leiharbeiter – nrz.de

Antwoord 6

In het besluit minimumloon zijn duidelijke voorwaarden gesteld waaronder inhoudingen op het wettelijk minimumloon ten behoeve van huisvesting mogen worden gepleegd. Zo mag volgens dit besluit alleen een inhouding voor huisvesting worden gedaan indien de huisvesting gecertificeerd is door bijvoorbeeld SNF of AKF (Agrarisch Keurmerk Flexwonen). Op deze manier wordt via de wet geborgd dat de huisvesting deugdelijk is.

Vraag 7

Kunt u delen bij welk uitzendbureau deze misstanden zijn aangetroffen en welke boete dit uitzendbureau heeft gekregen? Heeft het uitzendbureau een bestuursverbod opgelegd gekregen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Het onderzoek van de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) naar overtreding van arbeidswetten zoals de Wet Arbeid Vreemdelingen, de Arbeidstijdenwet en de Wet Minimumloon loopt nog. Daarom is (nog) geen sprake van opgelegde sancties, zoals bestuurlijke boetes of een civielrechtelijk bestuursverbod. Op lopende onderzoeken kan ik verder niet ingaan.

Vraag 8

Gaat u ervoor zorgen dat ook de inlener hierop aangesproken wordt?

Antwoord 8

Het is de verantwoordelijkheid van zowel de inlener als ook van het uitzendbureau dat arbeidsmigranten onder goede arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden kunnen werken. Zij dragen samen, als keten, verantwoordelijkheid om dit goed te organiseren. De NLA onderzoekt waar dit aan de orde is ook of de inlenende partij aan diens verplichtingen in het kader van de arbeidswetgeving heeft voldaan.

Vraag 9

Bent u het eens dat de regels rond het huisvesten en aannemen van arbeidsmigranten zo snel mogelijk moeten worden aangescherpt zodat arbeidsmigranten zo goed mogelijk tegen malafide uitzendbureaus worden beschermd? Zo ja, hoe gaat u ervoor zorgen dat dit dit jaar nog gebeurt?

Antwoord 9

Via het stelsel van verplichte certificering voor uitzendbureaus, dat momenteel door mijn ministerie wordt uitgewerkt, wordt de bescherming van uitzendkrachten verbeterd. Ik ben het ermee eens dat het van belang is om daarin goede huisvesting van werkenden, waaronder arbeidsmigranten te waarborgen. Ik zal uw Kamer medio dit jaar informeren over de uitwerking en zet mij ervoor in om het nieuwe stelsel zo snel mogelijk in werking te laten treden. Daarnaast werkt de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening aan het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap. Deze wet geeft gemeenten de mogelijkheid een vergunningsplicht voor de verhuur aan arbeidsmigranten in te stellen. Daarbij krijgen gemeenten de mogelijkheid om bij het introduceren van die vergunningsplicht een aantal kwaliteitseisen op te nemen. Het gaat daarbij om het eisen van een eigen af te sluiten verblijfsruimte en eisen gericht op het bewaren en bereiden van voedsel en was-voorzieningen. Op dit moment ligt het wetsvoorstel ter advies voor bij de Raad van State.

Vraag 10

Hoe gaat u deze misstanden aanpakken terwijl de aanbevelingen van het Aanjaagteam Arbeidsmigranten nog door uw ministerie worden uitgewerkt?

Antwoord 10

Zoals eerder aan uw Kamer gerapporteerd in de Kamerbrief Jaarrapportage Arbeidsmigranten³ wordt over de volle breedte de aanbevelingen van het aanjaagteam uitgevoerd. Hiertoe behoort ook de aanbeveling van het

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/12/17/jaarrapportage-arbeidsmigranten-2021>

Aanjaagteam om meer grensoverschrijdend te werken en een apart multidisciplinair team in te stellen dat alleen grensoverschrijdende zaken op zich neemt, dat gezamenlijk inspecteert en gegevens kan uitwisselen met buitenlandse toezichthouders. Dit team moet samenwerken met de Europese Arbeidsautoriteit; de European Labour Authority. De precieze opzet en vorm van dit team moet nog nader worden vastgesteld. In de tussentijd worden (grensoverschrijdende) misstanden onverminderd aangepakt door de verschillende toezichthouders en andere partijen. Met mijn collega's van België, Duitsland en Luxemburg heb ik hierover gesproken tijdens de Informele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid in Bordeaux.

Vraag 11

Hoe gaat u ervoor zorgen dat de uitwerkingen van het advies van het Aanjaagteam Arbeidsmigranten worden afgestemd met de Nederlandse buurlanden zodat uitbuiting over de grens via dit soort constructies niet meer kan voorkomen?

Antwoord 11

In bilaterale- en multilaterale samenwerkingsverbanden (bijvoorbeeld via de Europese Arbeidsautoriteit) wordt al heel nauw samengewerkt om grensoverschrijdende uitbuiting aan te pakken. Hierover spreek ik tevens met collega's in internationaal verband (zie ook het antwoord op vraag 10). Ook in onze buurlanden wordt stevig ingezet op het aanpakken van grensoverschrijdende misstanden. De ambassades van de EU-lidstaten in ons land hebben een Engelstalige samenvatting van de Jaarrapportage Arbeidsmigranten ontvangen. Zij zijn hiermee op de hoogte gebracht van de uitvoering die wordt gegeven aan de aanbevelingen van het Aanjaagteam.